

Etkinlik/Değerlendirme

ULUSLARARASI ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU "GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DİN ANLAYIŞI FARKLILIKLARINI BELİRLEYEN ETKENLER"

İsmail KOÇAK*

Mustafa Murat BATMAN**

Türkiye’de son yıllarda ilahiyat alanına yönelik akademik organizasyonların nicelik ve nitelik itibari ile gösterdiği artışa rağmen bu organizasyonların doğrudan muhatap kitlelerinin üniversitede çalışan öğretim üyeleri olduğu anlaşılmaktadır. Fakat İlahiyat Araştırmaları Merkezi’nin yedi yıldır sürdürdüğü uluslararası öğrenci sempozyumu geleneği ile var olan akademik birikimi ilahiyat öğrencilerine aktarmasıyla bu çalışmalara farklı bir katkı sağladığı görülmektedir. Lisans düzeyindeki bireylerin bu tür akademik organizasyonlarda bulunması ilahiyat akademiasının geleceği açısından umut vericidir. Zira yıllardır İlahiyat Araştırmaları Merkezi’nin gerek çalışma gruplarında gerekse geleneksel hale gelen öğrenci sempozyumunda bulunan bireylerin bugün Türkiye’nin farklı yerlerindeki ilahiyat fakültelerinde akademik personel olarak görev yapmaları, bu çalışmaların amacına ulaştığının kanıtı olarak değerlendirilebilir.

Bu yazımızda 26 Ekim 2017 tarihinde Kazakistan Ahmet Yesevi Üniversitesinde gerçekleştirilen "İslam Medeniyetinin Yapı Taşları" üst başlıklı "Geçmişten Günümüze Din Anlayışı Farklılıklarını Belirleyen Etkenler" konulu sempozyumu ile ilgili bilgi ve değerlendirmemizi sunacağız.

Sempozyum, Arş. Gör Mustafa Murat Batman’ın Kuran-ı Kerim tilaveti ve İLAMER’in tanıtım filmi ile başladı. Bu filmin, Merkezin lisans öğrencilerinin akademik geleceklerine ilişkin sunduğu vizyonu ve ulaştığı tecrübeyi göstermesi açısından değerli olduğu anlaşılmaktadır. Sempozyum açılış konuşmalarını, Ahmet Yesevi Üniversitesi İlahiyat Bölüm Başkanı Doç. Dr. Muzaffer TAN, Kırıkkale Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekanı ve İLAMER Öğrenci Sempozyumu Düzenleme Kurulu

* Kırıkkale Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi, Araştırma Görevlisi. e-Mail: ismail61kocak@gmail.com

** Kırıkkale Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi, Araştırma Görevlisi. e-Mail: m.murat05@hotmail.com

Uluslararası Öğrenci Sempozyumu: "Geçmişten Günümüze Din Anlayışı Farklılıklarını Belirleyen Etkenler"

Başkanı Prof. Dr. Eyüp BAŞ, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İsmail Hakkı ÜNAL ve Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mustafa EREN gerçekleştirdi.

Sempozyumun ev sahipliğini gerçekleştiren Ahmet Yesevi Üniversitesi İlahiyat Bölüm Başkanı Doç. Dr. Muzaffer TAN, böyle güzel bir organizasyona ev sahipliği yapmaktan dolayı duydukları memnuniyeti ifade etti. İLAMER Öğrenci Sempozyumu'nun Ahmet Yesevi Üniversitesi öğrencilerine örnek olacağını dile getiren TAN, gelecek senelerde öğrenci sempozyumu uygulamasını devam ettirmek istediklerini belirtti.

Prof. Dr. Eyüp BAŞ, gerçekleştirdiği açılış konuşmasında İLAMER ailesi olarak Öğrenci Sempozyumunu yedi yıldır büyük bir özveriyle sürdürdüklerini ve bu gayretlerinin sonucunda sempozyumun yurtdışı örneklik uygulamasının bir ayağını geçen yıl Kırgızistan'da, bu yıl ise Kazakistan'da yaptıklarını ifade etti. Sempozyuma büyük destek veren TİKA ve TDV yetkilileri ile kendilerini ağırlayan Ahmet Yesevi Üniversitesi yönetimine şükranlarını sundu. Türkiye'de yedi yıldır gerçekleştirilen İLAMER Öğrenci Sempozyumu'nun Kazakistan'a örnek teşkil edeceğine inancını belirten BAŞ, sempozyumu gelecek senelerde farklı ülkelerde gerçekleştirmek istediklerini ifade etti. Bu sayede amaçlarının hem Türkiye'deki ilahiyat birikiminin farklı ülkelere aktarımını sağlamak hem de ilahiyat fakültesi bulunan ülkelerdeki öğrencilerin akademik teşvikini arttırmak olduğunu söyledi.

Konuşmasını gerçekleştiren Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İsmail Hakkı ÜNAL ise, İLAMER'in çalışmalarını Türkiye'de çok yakından takip ettiklerini ve Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi olarak, hem İLAMER'in Ankara'da sempozyumlarına ev sahipliği yapmaktan dolayı hem de Kazakistan'da düzenlemiş olduğu Öğrenci Sempozyumu'na katılmaktan dolayı duyduğu memnuniyet ifade etti.

Konuşmasını gerçekleştiren Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mustafa EREN, sempozyumu gerçekleştirmek üzere üniversitelerini tercih eden Prof. Dr. Eyüp BAŞ ve Prof. Dr. İsmail Hakkı ÜNAL'a şükranlarını sunarken, sempozyumda tebliğ sunacak Türk ve Kazak öğrencileri tebrik etti. İlahiyat Bölümünün Ahmet Yesevi Üniversitesi için önemini vurgulayan EREN, Üniversitelerinin Türkiye ile ortak gerçekleştireceği projelere desteklerinin her zaman devam edeceğini vurguladı.

Daha sonra Meryem BAŞYURT'un başkanlığını yaptığı açılış oturumuna geçildi. Bu oturumun ilk tebliğinde Fatma Nur ERDEM, "*Ruhnâme Kitabının Türkmenlerin Din Anlayışına Etkisi*" adlı tebliğini sundu. Feyza KAPLAN, tebliğinde hilafetin kaldırılması bağlamında siyâsî değişmelerin din anlayışına etkisini inceledi. Esra AYHAN, tebliğinde DAES örnekliğinde radikal din anlayışını araştırdı. Şolpan İLYASOVA ise "*XX. yy. Kazak Düşünürlerin Din Anlayışı*" başlıklı tebliğini sundu. Sunulan tebliğlerin ardından Ar. Gör. Yunus KOCABIYIK ve Arş. Gör. Aygün YILMAZ müzakerelerini gerçekleştirdi. Bu müzakerelerde sunulan tebliğlerin akademik üsluba uygun olduğu fakat kaynak kullanımında daha titiz davranılması gerektiği vurgulanmıştır.

Açılış oturumunun tamamlanmasının ardından Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Görevlisi Dr. Fatih KOCA'nın yönettiği, Arş. Gör. Ömer SELİMOĞLU, Ar. Gör. Mustafa Murat BATMAN, İlhan AKTEPE ve Betül ÇALIŞKAN'ın kendisine eşlik ettiği Dini Musiki konserine geçildi. Bir saat boyunca ilgiyle takip edilen konser büyük beğeni topladı.

Birinci oturum, Gülzat MELSOVA başkanlığında gerçekleşti. Oturumun ilk tebliğinde Nazerke ATYMTAYEVA, sûfilerin ontolojik görüşlerinin din anlayışı farklılıklarına ne tür etkisi olduğunu incelemiştir. Muhammed KILIÇ, tasavvufî din anlayışının oluşumunda İbn Arabî'nin etkisinin hangi yönlerde olduğunu araştırmıştır. Dilaram GANİYEVA "*Türklerin İslamlaşması Sürecinde Yeseviliğin Rolü*" adlı tebliğiyle Yeseviliğin Türklerin Müslümanlaşmasında ne denli önemli olduğunu ortaya koymuştur. Aynı oturumun son konuşmacısı "جدلية قبول الإسرائيليات وعدم قبولها كمصدر" isimli sunumuyla Şeyda KAPLAN idi. Sayın Kaplan, sunumunu Arapça gerçekleştirmiştir. Bu, ayrıca geleneksel İLAMER Öğrenci sempozyumunda bir ilk olma özelliğini taşımaktadır. Sunulan tebliğlerin ardından Arş. Gör. İsmail KOÇAK ve Arş. Gör. Mine Demirebilek, müzakerelerini gerçekleştirdi. Müzakerelerin ortak teması, ele alınan konuların arka planına dikkat çekilmesi yönünde olmuştur.

İlhan AKTEPE başkanlığında gerçekleştirilen ikinci oturumun ilk konuşmacısı Meryem BAŞYURT, Muhammed Abduh ve Tecdid Hareketini ele almıştır. Betül ÇALIŞKAN, "*Modern Dönemde Dini Anlayıştaki Farklılıklar-Mehmey Akif Ersoy Örneği*-" isimli tebliği ile Mehmet Akif Ersoy'un şairlik dışındaki yönünü ve bu yönün dini anlayıştaki farklılıklara ne denli etki ettiğini irdlemiştir. Gülzat MELSOVA, Rus oryantalist Barthold'un İslam'a yaklaşımını araştırmıştır. Dinara SAZANOVA, "*Kazakistan'da Dini*

Uluslararası Öğrenci Sempozyumu:

“Geçmişten Günümüze Din Anlayışı Farklılıklarını Belirleyen Etkenler”

Eğitimi: Geçmiş, Bugünü ve Geleceği” adlı sunumu ile Kazakistan’daki eğitim serüveninin farklı din anlayışlarını nasıl ortaya koyabildiği göstermiştir. Oturumun son tebliğinde “*II. Mehmed ve I. Süleyman Kanunnamelerin Din Anlayış Farklılıklarına Etkisi*” adlı sunumuyla Muhammed KOCABIYIK, din anlayışlarında kanunnamelerin ne denli önemli olduğunu ortaya koymuştur. Tebliğlerin ardından Sayın Abdulcebbar ECE ve Arş. Gör. Ömer SELİMOĞLU, müzakerelerini gerçekleştirdi. Müzakerelerde akademik metin bütünlüğü ve üsluba dikkat çekildi.

Sempozyumun son ve üçüncü oturumu, Nazerke ATYMTAYEVA başkanlığında gerçekleşmiştir. Abit YAMAN, “*Hadislerin İtibarsızlaştırmasının Din Anlayışındaki Farklılaşmaya Etkisi: Mealciler Örneği*” isimli tebliği ile hadislerin itibarsızlaştırmanın ne denli tehlikeleri beraberinde getirdiğini ortaya koymuştur. Abdulcabbar ECE, günümüzde din referanslı grupların söylem mahiyetinin din anlayışlarına etkisinin üzerinde durdu. Daha sonra İlhan AKTEPE, “*Mehdi-Mesih İnancı Ve Yol Açtığı Dini Problemler*” isimli tebliğini sundu. Araylım ABUBAKİROVA “*Sects or New Religious Trends in Political-Social life of Western Europe*” adlı tebliğiyle Avrupa’daki dini akımların farklı din anlayışlarına etkisini ele almıştır. Müberra DERYA “*73 Fırka Hadisinin Din Anlayışındaki Farklılaşmalara Etkisi*” adlı tebliği ile 73 fırka hadisinin din anlayışının farklı anlaşılmasında temelini oluşturabileceğine vurgu yapmıştır. Bijan İLESBEKOV, “*مكان العرف في الشريعة الإسلامية*” adlı tebliği ile dini anlayışlarının farklı anlaşılmasında örfün ne denli önemli olduğunun üzerine durdu. Tebliğlerin ardından Sayın Canan TEKE ve Arş. Gör. Mustafa Murat BATMAN, müzakerelerini gerçekleştirdi. Müzakerelerde özgünlük sorunu, kaynak kullanımı ve akademik üslup açısından bazı eksiklere vurgu yapıldı.

Üç oturumun ardından sempozyum değerlendirme konuşmaları ile sonra erdi. Değerlendirme konuşmalarını, Doç. Dr. Fatih ERKOÇOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Eyüp ŞAHİN, Prof. Dr. Dosay KENTEJAY, Doç. Dr. Muzaffer TAN, Yrd. Doç. Dr. Adem YILDIRIM, Yrd. Doç. Dr. İlhami AYRANCI, Dr. Fatih KOCA, Erol ÖZKAN ve Kenan DEMİRTAŞ tarafından gerçekleştirildi.

Kapanış konuşmalarında sunulan tebliğler ve müzakereler üzerinde bazı değerlendirmeler yapıldı. Bu değerlendirmelerde akademik metinlerde üslup ve yöntem açısından bazı kriterlere dikkat çekildi. Ayrıca yine akademik metinlerde aranan açıklık, seçiklik ve sadelik özelliklerine vurgu yapıldı. Bu bağlamda özellikle

lisan öğrencilerinin akademik geleceklerine ilişkin üslup açısından değerli kazanımlar elde ettiğini düşünüyoruz. Daha önceki öğrenci sempozyumlarda olduğu gibi bu sempozyumdaki tebliğlerin de kitaplaştırılarak ilim dünyasının ilgisine sunulacak olması ayrıca sevindirici bir durumdur. Sempozyum katılımcıları, sempozyumun ardından Ahmet Yesevî'nin türbesini, Ahmet Yesevî'nin hocası Arslan Bab'ın türbesini ve Otrar'da ki Farâbî'nin doğduğu köy ve Farâbî Müzesi'ni ziyaret ettiler.

Uluslararası Öğrenci Sempozyumu: "Geçmişten Günümüze Din Anlayışı Farklılıklarını Belirleyen Etkenler"

